РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2015 ISO/IEC 27001:2013
1051 СОФИЯ, УЛ."ТРИАДИЦА" № 2, ТЕЛ.: (+3592) 8119-443, ФАКС : (+3592) 81 19572, WWW.MLSP.GOVERNMENT.BG

Проект!

ДО

МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Д О К Л А Д

от

БОРИСЛАВ ГУЦАНОВ – министър на труда и социалната политика

ОТНОСНО: Проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита от дискриминация

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДА ЗАМ. МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖО И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, внасям за разглеждане от Министерския съвет проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита от дискриминация (ЗИД на ЗЗДискр.).

С проекта на ЗИД на ЗЗДискр. се предлагат промени в националното законодателство, които са свързани с транспониране на две директиви относно стандартите за органите по въпросите на равенството:

- Директива (ЕС) 2024/1499 на Съвета от 7 май 2024 година относно стандартите за органите по въпросите на равенството в областта на равното третиране на лицата, независимо от тяхната раса или етнически произход, равното третиране на лицата по въпросите на заетостта и професиите, независимо от тяхната религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация, равното третиране на жените и мъжете по въпросите на социалното осигуряване и достъпа и предоставянето на стоки и услуги, и за изменение на директиви 2000/43/ЕО и 2004/113/ЕО (ОВ, L, 2024/1499 от 29.05.2024 г.) (съкратено Директива 2024/1499);

- Директива (ЕС) 2024/1500 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 година относно стандартите за органите по въпросите на равенството в областта на равното третиране и равните възможности на жените и мъжете в областта на заетостта и професиите и за изменение на директиви 2006/54/ЕО и 2010/41/ЕС (ОВ, L, 2024/1500 от 29.05.2024 г.) (съкратено Директива 2024/1500).

Като държава членка на Европейския съюз, Република България, има задължение да привежда националното си законодателство в съответствие с европейското право. В

случай, че това не бъде направено, има риск от налагане на финансови санкции от ЕК за нарушение.

Срокът за приемане и публикуване на нормативните промени, които въвеждат разпоредбите на двете директиви в националното законодателство, е до **19 юни 2026 г.**

Двете директиви са идентични по същество, но са приети на две различни правни основания от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Целта на директивите е въвеждането на минимални изисквания за укрепване на ролята на органите по въпросите на равенството в целия ЕС по отношение на техния мандат, независимост, ресурси, достъпност, задачи, правомощия. Така се очаква да се постигне по-добро прилагане на правото на ЕС в областта на равенството и да се гарантира, че хората във всички държави членки се ползват от общо минимално равнище на защита срещу дискриминация.

Българският орган по въпросите на равенството, съгласно Парижките принципи във връзка със статута на националните институции по правата на човека, приети от ООН, е Комисията за защита от дискриминация, в чиято функционална компетентност е Законът за защита от дискриминация.

Разпоредбите на директивите попадат в предметния обхват и приложното поле основно на Закона за защита от дискриминация. Затова системното място на предложените законови промени е в този закон.

Националното законодателство и основно Закона за защита от дискриминация съответстват във висока степен на разпоредбите на двете директиви. С предлагания проект на нормативен акт се цели въвеждането на мерки за засилване на гаранциите за независимост и свобода от външно влияние на членовете на Комисията за защита от дискриминация, при осъществяване на служебните им задължения в изпълнение на правомощията и процедурите при нарушения.

За да функционира Комисията като истински независим държавен орган, респективно заседателните състави следва да имат гаранции от възможни външни форми на намеса (например натиск върху член на заседателния състав от физически и юридически лица, които са или са били страни в производство пред КЗД). Именно липсата на такава изрична уредба в националното законодателство дава възможност за атакуване на независимостта на самия орган и на членовете на КЗД персонално. Това би могло да рефлектира върху формиране на вътрешното убеждение при постановяване на решенията на съответните заседателни състави.

След 2012 г. изключение са членовете на КЗД, които не са подвеждани под наказателна отговорност по дела от частен характер във връзка с постановени административни актове по производства за защита от дискриминация.

Воденето на дела срещу членовете на КЗД във връзка с изпълнението на служебни задължения по ЗЗДискр. е основание за отвод по смисъла на чл. 22 от Гражданскопроцесуалния кодекс, в случай, че същото лице сезира КЗД с нов казус, което се случва нерядко. С оглед осигуряване стабилитет на административния акт, членовете на КЗД се възползват от тази правна възможност и се отвеждат от състава, на който е разпределена последващата преписка. В случаите на оплаквания за множествена дискриминация, това води до невъзможност за формиране на състав, което от своя страна е пречка за упражняване правомощията на Комисията. Така се препятства възможността да се ползва дадената по Закона за защита от дискриминация възможност за защита по административен ред.

Въвежда се също изискване за предварително съгласие на лицето за участието от негово име на КЗД в съдебно производство.

В Допълнителните разпоредби на ЗЗДискр. се регламентира въвеждането на двете директиви 2024/1499 и 2024/1500 относно стандартите за органите по въпросите на равенството, Директива 2000/43/ЕО на Съвета от 29 юни 2000 година относно прилагане на

принципа на равно третиране на лица без разлика на расата или етническия произход и Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 година за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите, които попадат в обхвата на двете нови директиви и в компетенциите на органите по въпросите на равенството.

Едновременно с предложените законодателни промени се въвеждат и промени в организацията на работа на КЗД, чрез Правилника за устройството и дейността на Комисията и в длъжностни характеристики на служителите.

Предложеният проект на акт не води до въздействие върху държавния бюджет и не са необходими допълнителни разходи/трансфери/други плащания, поради което към проекта е приложена финансова обосновка, изготвена по образец, съгласно чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Предложеният проект на ЗИД на ЗЗДискр. въвежда нормативни актове, приети от институциите на ЕС - *Директива (ЕС) 2024/1499 на Съвета от 7 май 2024 г. и Директива (ЕС) 2024/1500 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. относно стандартите на органите по въпросите на равенството.* Във връзка с това са изготвени и приложени две справки за съответствие с европейското право.

Съгласно чл. 26, ал. 2-4 от Закона за нормативните актове (ЗНА) проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита от дискриминация, заедно с мотивите, съответно докладът и предварителната оценка на въздействието по чл. 20 от ЗНА е публикуван на Портала за обществени консултации на Министерския съвет на 20.08.2025 г. със срок за представяне на становища и предложения до 19.09.2025 г.

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита от дискриминация е съгласуван в съответствие с разпоредбите на чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация. Направените бележки и предложения са отразени, съгласно приложената справка.

След приключването на обществената консултация по чл. 26, ал. 3 на ЗНА и преди днешното заседание, на интернет страницата на Министерството и на Портала за обществени консултации на МС е публикувана справка за постъпилите предложения, заедно с мотиви за неприетите предложения.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДА ЗАМ. МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖО И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

Във връзка с гореизложеното и на основание на чл. 8, ал. 4, т. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, предлагам Министерският съвет да приеме решение, с което да одобри предложения проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита от дискриминация**.**

МИНИСТЪР:

БОРИСЛАВ ГУЦАНОВ